

بررسی آموزش مبتنی بر مهارت حل مسئله بر اهمالکاری تحصیلی دانش‌آموزان دوره ابتدایی

پرستو ویسی^۱، سمیه خوراهله^۲، پروین دهقانی^۳، وجیهه رجبی^۴

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، آموزگار ابتدایی، آموزش و پرورش شهرستان مریوان

۲- کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، آموزگار ابتدایی، آموزش و پرورش شهرستان مریوان

۳- کارشناسی زبان و ادبیات فارسی، آموزگار ابتدایی، آموزش و پرورش شهرستان مریوان

۴- کاردانی آموزش ابتدایی، آموزگار ابتدایی، آموزش و پرورش ناحیه یک سنندج

چکیده

مهارت حل مسئله یکی از مهارت‌های اساسی زندگی است که به دانش‌آموزان این امکان را می‌دهد تا با برنامه‌ریزی مشخص مشکلاتشان را حل کنند. مهم‌ترین فایده یادگیری حل مسئله این است که به فرد کمک می‌کند تا هنگام رویارویی با مشکلات راه‌حل‌های متعدد را جستجو نماید. آن‌ها را بررسی نموده و پس از تجزیه و تحلیل بهترین راه‌حل را انتخاب کند. مشکلات موجود افراد عمدتاً شامل مسائل شخصی، امور روزانه، تحصیلی - اجتماعی، ارتباط با دوستان - خانواده و دیگر موقعیت‌هایی است که به تناسب زندگی و ایفای نقش‌های اجتماعی، فرد ناگزیر از مواجهه با آن‌ها است. دانش‌آموزانی که از مهارت حل مسئله خوبی برخوردارند کمتر در انجام تکالیفشان تعلل کرده و فعالیت‌ها و تکالیفشان را به موقع انجام می‌دهند. با توجه به هدف این پژوهش که به دنبال بررسی آموزش مبتنی بر مهارت حل مسئله بر اهمالکاری تحصیلی دانش‌آموزان دوره ابتدایی می‌باشد. از لحاظ هدف کاربردی و از لحاظ روش، توصیفی از نوع همبستگی می‌باشد. جامعه مورد مطالعه پژوهش را دانش‌آموزان ابتدایی شهر مریوان که در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ مشغول به تدریس هستند تشکیل داد. ابزار گردآوری داده‌ها شامل پرسشنامه اهمالکاری تاکمن (۱۹۹۱) بود که پایایی آن از طریق روش کودر ریچاردسون محاسبه شد که در پیش‌آزمون و پس‌آزمون به ترتیب ۰/۸۰ و ۰/۸۵ بود و روایی آن از طریق نظرخواهی از معلمان مدرسه تأیید شد. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون‌های آماری کولموگروف اسمیرونوف، همبستگی پیرسون، آزمون t همبسته استفاده گردید. نتایج نشان داد، نمره میزان اهمالکاری تحصیلی دانش‌آموزان در پیش‌آزمون ۳۱/۳۰ بود که در پس‌آزمون به ۴۲/۲۵ افزایش یافته است و این افزایش از نظر آماری نیز معنادار می‌باشد ($P=0/004$). در واقع بین دانش‌آموزانی که با روش مبتنی بر مهارت حل مسئله آموزش دیده‌اند با دانش‌آموزانی که این آموزش را ندیده‌اند در میزان اهمالکاری تحصیلی آن‌ها تفاوت معناداری وجود دارد.

کلمات کلیدی: مهارت حل مسئله، اهمالکاری تحصیلی، دانش‌آموزان، دوره ابتدایی

۱- مقدمه

اهمالکاری به عنوان فقدان خودتنظیمی و تمایل در به تأخیر انداختن آنچه برای رسیدن به یک هدف ضروری است، توصیف می‌شود (اینور، مورات و کان^۱، ۲۰۱۱). با افزایش استرس و پیامدهای منفی در زندگی تحصیلی دانش‌آموزان، اهمالکاری به

^۱ . Aynur, Murat & Can